

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

103

Vragen van de leden **Van Nispen** (SP) en **Ellian** (VVD) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *de overwegingen van het kabinet om Nederlandse gedetineerden naar Estland te sturen* (ingezonden 12 september 2024).

Antwoord van Staatssecretaris **Coenradie** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 27 september 2024).

Vraag 1

Klopt het bericht van het AD waarin wordt aangegeven dat u overweegt om Nederlandse gedetineerden over te zetten naar Estland vanwege cellentekorten?¹

Antwoord 1

Zoals aangegeven in mijn brief van 13 augustus jl.² verken ik de mogelijkheid om Nederlandse gedetineerden in een buitenlandse gevangenis te plaatsen. Het klopt dat ik in mijn verkenning contact heb met Estland om te bezien wat de mogelijkheden zijn om Nederlandse gedetineerden daar te plaatsen. Op 26 september ben ik daarom zelf op werkbezoek geweest in Estland.

Vraag 2

Zo ja, waarom heeft u ervoor gekozen om Estland te overwegen als land hiervoor?

Antwoord 2

In de overweging om gedetineerden in het buitenland te plaatsen is het belangrijk dat het land gesitueerd is binnen de Europa zodat het eventueel ontvangende land aan dezelfde mensenrechtelijke en Europeesrechtelijke kaders is gebonden als Nederland. Daarnaast moet het eventueel ontvangende land natuurlijk een overschot aan detentiecapaciteit hebben en bereid zijn capaciteit te verhuren aan een ander land.

¹ Het Algemeen Dagblad, 10 september 2024, «Te weinig plek in Nederlandse gevangenissen: kabinet overweegt 500 criminelen naar Estland te sturen», www.ad.nl/politiek/te-weinig-plek-in-nederlandse-gevangenissen-kabinet-overweegt-500-criminelen-naar-estland-te-sturen~a2f9d96f/

² Kamerstukken II, vergaderjaar 2024–2024, Kamerstuk 24 587, nr 949.

Vraag 3

Welke landen heeft u nog meer overwogen in de zoektocht naar plekken voor gedetineerden?

Antwoord 3

Op dit moment is Estland het enige land binnen de Europa waarvan mij bekend is dat het een significant overschot aan capaciteit heeft. Ik blijf ondertussen bezien of er nog andere landen zijn waar dat het geval is.

Vraag 4

Kunt u aangeven welke doelgroep van gedetineerden wordt overwogen om in Estland onder te brengen?

Antwoord 4

Welke doelgroepen hier eventueel voor in aanmerking zouden kunnen komen, is een onderdeel van het verkenningsproces.

Vraag 5

Wat voor beveiligingsregime heeft de gevangenis die u overweegt in Estland?

Antwoord 5

Ook dit is onderdeel van het verkenningsproces. Het beveiligingsregime van de gevangenis waar eventueel Nederlandse gedetineerden worden geplaatst moet vergelijkbaar zijn met het beveiligingsregime dat deze gedetineerden in Nederland zouden hebben.

Vraag 6

Wat zijn de kosten die met deze verplaatsing van gedetineerden gemoeid gaat?

Antwoord 6

Ik kan op dit moment nog geen inschatting geven van de kosten die gemoeid zouden gaan met de verplaatsing van gedetineerden naar het buitenland. Op de kosten zijn tal van factoren van invloed die in de verkenningsfase nader in kaart moeten worden gebracht.

Vraag 7

Kunt u aangeven hoe ver u bent gevorderd met deze plannen?

Antwoord 7

Op 26 september jl. ben ik zelf naar Estland op bezoek gegaan voor een verkennend gesprek met de Minister van Justitie van Estland. Ook heb ik daar een bezoek gebracht aan een van de gevangenissen in Estland. Dit is onderdeel van de verkenningsfase waarin verschillende vraagstukken moeten worden geanalyseerd en uitgewerkt voordat kan worden besloten of we overgaan naar een volgende fase. Te denken valt aan juridische vraagstukken – zoals het toepassen van Nederlands recht op Ests grondgebied –, financiële vraagstukken – zoals een inschatting van de kosten en dekking daarvan –, vraagstukken over de fysieke veiligheid – hoe verhoudt de fysieke veiligheid zich tot onze eisen- en tal van praktische vraagstukken.

Vraag 8

Kunt u aangeven wat er zal gebeuren als de situatie zich voordoet dat er ook in Estland een cellentekort ontstaat?

Antwoord 8

Indien de verkenning voor Estland en ons positief is dan kan er onderhandeld worden over een verdrag. In het te onderhandelen verdrag worden afspraken opgenomen over hoeveel plaatsen en voor welke termijn Nederland zal kunnen beschikken over detentiecapaciteit. Gedurende die termijn zijn die plaatsen niet beschikbaar voor Estland.

Vraag 9

Klopt het bericht dat ook Engeland aanspraak wilt doen op beschikbare plekken in Estland?

Antwoord 9

Ik doe geen uitspraken over voornemens van andere landen. Wel realiseer ik me dat er ook in andere ons omringende landen sprake is van capaciteitsproblematiek.

Vraag 10

Kunt u toezeggen dat de Kamer eerst zal worden geïnformeerd en dat geen onomkeerbare stappen worden gezet voor hierover met de Kamer wordt gesproken?

Antwoord 10

Ja, dat kan ik toezeggen. Uw Kamer zal worden geïnformeerd over de uitkomst van de verkenning.

Vraag 11

Kunt u deze vragen beantwoorden voor het commissiedebat van 2 oktober aanstaande?

Antwoord 11

Ja.